

Студијски програм/студијски програми : Фитомедицина - модул Заштита пољопривредних производа, здравља људи и животиња			
Врста и ниво студија: Основне академске (ОАС)			
Назив предмета: Екотоксикологија и заштита животне средине			
Наставник (Име, средње слово, презиме): проф. др Сања Д. Лазић, проф. др Ивана В. Максимовић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:6			
Услов:			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну знања о изворима загађења и врстама загађивача агроекосистема, као и развијање еколошке свести код студената. Такође, студенти треба да познају мере које треба предузети у процесу биљне производње како би се спречило загађивање агроекосистема.			
Исход предмета Стечена знања из области екотоксикологије и заштите животне средине, заједно са познавањем технологије биљне производње, треба да допринесу да студенти постану свесни потенцијалних еколошких ризика у току производње, и да допринесу да се ова производња одвија безбедно по животну средину.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Дефиниције екотоксикологије. Дефиниција токсикологије, токсичност, тестови токсичности бескичмењаци, кичмењаци, биљке, тестови токсичности за акватичне организме, процена ризика. Мутагеност, карциногеност, тератогеност, деловање на репродуктивни циклус. Изложеност човека токсичним материјама и процена ризика. Фактори који одређују кретање и дистрибуцију загађивача. Органски полутанти у земљишту, органски полутанти у акватичним екосистемима Биомаркери, биолошки мониторинг. Дефиниција дуготрајних перзистентних органских загађивача, хемија POPs супстанци, физичко хемијска својства, полихлоровани бифенили, полициклични ароматични угљоводоници, орнаохлорни инсектициди, диоксини, полихлоровани дибензо-п-фурани Циљеви и задаци заштите агроекосистема. Основне карактеристике и особености агроекосистема. Штетно дејство загађивача на живи свет. Класификација токсиканата. Еколошки значај ваздуха, извори и класификација загађивача, последице загађивања, могућности смањења неповољног дејства у биљној производњи. Заштита ваздуха од загађења. Појам, врсте извора загађења вода. Загађивање подземних, текућих и стајаћих и атмосферских вода и последице. Показатељи квалитета вода, пречишћавање вода. Извори и категорије загађивања и оштећења земљишта. Еколошки аспекти примене пестицида и ђубрива. Загађивање земљишта тешким металима и радионуклеидима. Агроеколошки значај шуме, пољозаштитних шумских појасева и зелених површина. Системи пољопривреде и заштита агроекосистема. Генетика и ошлемињавање биљака у заштити агроекосистема. <i>Практична настава:</i> Упознавање са аналитичким техникама одређивања POPs супстанци; Валидација методе и одређивање садржаја орнаохлорних инсектицида у земљишту; Валидација методе и одређивање садржаја полицикличних ароматичних угљоводоника у земљишту; Одређивање токсичности према OECD методама; Одређивање токсичности применом принципа укупне процене ризика. Анализа резултата тестова токсичности, статистичке методе, софтверски пакети, одређивање EC ₅₀ . Одређивање садржаја нитрата у биљном материјалу. Симултани сувишка тешких метала на биљкама. Одређивање садржаја тешких метала у биљном материјалу.			
Литература Виторовић, С., Милошевић, М, Основи токсикологије са елементима екотоксикологије, Универзитет у Београду, Београд, 2002.; Максимовић И., Пајевић С.: Практикум из физиологије биљака, Пољопривредни факултет Нови Сад и Природно-математички факултет, Нови Сад, 2002. Марјановић, Н., Крстић, Б., Инструменталне методе у биолошким истраживањима, Универзитет у Новом Саду, Технолошки и Природно матем. фак., Нови Сад, 1998.; Шкрбић, Б., Полихлоровани бифенили, Универзитет у Новом Саду, Технолошки факултет, 2003. Walker C.H., Hopkin S.P., Siblz R.M., Peakall D.B., Principles of Ecotoxicology, Taylor&Francis, New York, 2006. Pesarakli M (1999) Handbook of Plant and Crop Stress, Second edition, Revised and Expanded, Marcel Dekker, New Yourk - Basel. Кастори, Р., Заштита агроекосистема. Фелтон, Нови Сад, 1995.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15		Практична настава: 30
Методe извођења наставе Предавања, семинарски радови, експериментални рад у лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	15		
семинар-и	10		